

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3500 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
MITEZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM

Baráti válasz egy baráti meghívóra

Kaptuk a következő sorokat:

A napokban egy gépirásos levelezőlap érkezett kezemhez, az alábbi szöveggel:

Tisztelt Barátom! Igen örülnék, ha a...i napon, folyó hó.....n..... órákor lakasomom, Porossly ut 45. sz. a. meglátogatnál. Eljöveteledet nagyon kérem, mert fontos tárgyalni valónk volna. Igen tisztelettel Hegyemegi Kiss Pál képviselő.

Baráti minde levelezőlapig tudomásom szerint nem állottam a tegeződés megtisztelő viszonyában a képviselővel ural, a váratlan bizalomra én is veszem a bátorságot, hogy számos hasonló szerencsében részesült polgártársam nevében is ugyanígy válaszoljak a felszólításra. Válaszunk a következő:

Tisztelt Barátom!

Ne vedd rossz néven, hogy nem fogadtam el kedves meghívásodat a nem mentem el arra a kilátásba helyezett fontos tereferére. De rossz híreket hallok Földed. Azt rebesgetik Rólad a városban, hogy Te itt valami pártot szervezel tíres óráidban s az volna az a fontos tárgyalni való.

Kedves Barátom! Be kell vallanom, hogy ez az ügy nekem és többi magyar társaimnak egyáltalán nem olyan fontos, mint Neked és megbizódnak, a m. t. pesti demokratáknak. Sőt egész szerényen azt a véleményemet is megmerném kockáztatni, hogy ennél hiábavalóbb és károsabb kísérletezést el sem tudok képzelni.

Te most itt, tisztelt Barátom, mint kuruc ivadék Kossuth nevével, a demokrácia emlegetésével, meg hasonló meggyászokkal (például *per tu* írott meghívókkal) akarod elkápráztatni a hozzánt hasonló egyszerű embereket. De kedves Barátom, Te elfelejtetted, hogy mi sokat tanultunk a háborúban, meg a forradalmak alatt abból, amit Ti, patrónusoddal, Karolyi Mihállyal együtt, ugyanezekkel a jelszavakkal csináltatok. Aztan vannak kérlek aláson menekült emberek is közöttünk, akik nagyon jól tudják, mit köszönnek hazatiltásukban a Ti „nem akarok katonát lenni“ elveteknek.

Meg van itt nekem egy pár idevalósi jó komám is, akiknek a szülői még hástulajdonosok voltak a főutcában. Most pedig együtt nyomorognak velem a külsőségeken s ősi ingatlanuk zsidó kézre kerültek. Már pedig valljuk meg itt egymás között bizalmasan, hogy Te, tisztelt Barátom, ezekkel a galicijakkal vagy szerfölött jó viszonyban s a Ti nemzeti demokrata pártotok semmi egyéb, mint a magyarországi zsidóság nemzeti párta. Azt sem tagadom, hogy ismerjük mi a magunk bórén a szabadkőműveseket is, s a

Ti pártotok alelnöke és minden vezető tagja is páholytestvér s egész szervezetek a zsidókon kívül csak az ő szerkezetet tolja.

Bocsás meg tisztelt Barátom, hogy mindeket elmondom, ahogy azt az én egyszerű ésszjárásom dikálja; de sajnos, én is ott voltam, — igaz, hogy csak kíváncsiságból, — a Ti Bika béli vacsorákon s nekem is végig kellett hallgatnom Tégedet. Szép beszédet mondtál, csuklottak is bizonyosan utána azok a bizonyos porcsalmi földesurak, meg az a fránya „Bethleu ur“ is; azt is örömmel hallottuk, hogy őseid mint vitészkedtek a haza és szabadság oltalmában. Csak egyet nem hallottunk: mit értesz Te a „függetlenség és demokrácia“ alatt, amely mellett ezen a kvaterkásáson is lándzsát törtél.

Ne haragudj, hogy én, mint anyai szerény társammal levelezőlapon

szerzett *per tu* barátod figyelmeztetlek: Barátom! ossza uton jársz! Egy olyan nagyokos embernek, mint Te, látnia kellene, hogy Téged felbasszának ezek a zsidó demokraták. Nektek, meg nekünk jut szegény Kossuth apánk nevének emlegetése, nekik a föld, a kenyér és a péna. Tiétek a 48-as, övék az anyagi függetlenség. Ti itt vettek Kossuth igéivel, ők meg aratnak Vázsonyi-Weiszfeld szellemében.

Aztán légy végül már összeinte hozzánk tisztelt Barátom! Ti itt a polgárság érdekeiről beszélték s közben összepaktáltak a polgári társadalom legsdább ellenségével, a zsidó-szociáldemokráciával. Elhiszem, hogy ezt gyengeségek tudatában tesaitok, de akkor öntetek tiszta bort a pohárba!

Mert bizony mondom Neked, nincs nekünk semmi kedvünk szhoz, mint amit már megtettetek Budapesten.

hogy a mi svavatainkkal segítük a Fényeseket, meg a vörösdöket a városására.

Hagyj hát bennünket békében, tisztelt Barátunk. A mi helyünk, magyar választóké a keresztyén oldalon van, ahol megtaláljuk érdekeink védelmét anélkül, hogy a demokrácia szociáldemokrata és zsidóuralmat jelentene. Térj meg Te is, míg nem késő! Addig pedig engedj meg hogy egyszersmindkorra lemondjak a demokrata párt tagságunk kétes értékű s a további tegeződés fölöttébb értékes élvezetéről, már csak azért is, mert ezt a hirtelen támadt *per tu* viszonyt rossz nyelvek könnyen politikai *piraszfogásnak* minősíthetnek.

Képviselő Úr irányában maradok egyébként az *eddig változatlan tisztelettel*, egy magyar választó, aki ebben a minőségében váratlanul előkelő borsdóghoz jutott.

Többezer bányamunkás kilépett a szociáldemokrata pártból

A salgótarjáni bányászok politikamentes gazdasági szervezetet akarnak

(A Hajdúföld tudósítójától.) A magyarországi szociáldemokrata pártot ismét súlyos veszteség érte a salgótarjáni bányamunkások elszakadása miatt.

Többezer magyar bányász lépett ki

a szakszervezeti terror kötelékeiből, hogy megélhetésének biztosítása végett függetlenítse magát az önszerveket szolgáló zsidóbefolyás alól és csatlakozzék a saját kezében alakítandó gazdasági szervezetéhez.

A salgótarjáni bányászok elszakadása a szociáldemokrata bányászszakszervezettel

olyan csapást jelent

a magyarországi szociáldemokrata mozgalomra, amit aligha fognak kiheverni. A nagy tömegű kiváltsánsal is érzékenyebben érinti a pártvezéreket, hogy a legújabb elszakadás mozgalom

alkalmat adott sok olyasminnek az emondására,

amit normális viszonyok között kénytelen volt a munkásság magába fojtani. A salgótarjáni bányakerület végrehajtóbizottsága kiáltvánnyal fordult a bányamunkásokhoz és ebben részletesen megokolja, hogy miért kell otthagyni a szociáldemokrata szervezetet és

miért kell önálló szervezetbe tömörülnök a bányászoknak.

Ez a kiáltvány valóságos vádirat a szociáldemokrata vezérek politikája ellen.

Rámutat a végrehajtóbizottság arra, hogy a központi vezetőség a szövetségi járulékot tisztezer koronáról

negyvenezer koronára emelte fel.

— A munkásság folytonos jalkidltásdát vezéreink nem értették meg. — mondja a kiáltvány. A munkásság körében épen ezért mind gyakrabban mutatkozott az elkeseredés.

A salgótarjániak a helyzet tartóhatatlansága miatt javasolták a tagdíjak leszállítását, azt a javaslatot azonban

a központi vezetőség pökhendi módon elutasította.

As ügyből kifolyólag Peyer Károly s a munkásság között több levélváltás következett, melynek folyamán a szociáldemokrata vezér olyan diktatori hangokat használt, hogy azzal teljesen magára auditotta a salgótarjániak ellenszenvét.

A horvátok szoros baráti kapcsolatot kivánnak Magyarországgal

Radics István szenzációs nyilatkozata

Budapest, szept. 17. Radics István, a horvát parasztpárt vezére érdekes nyilatkozatot tett a magyar-jugoszláv közeledéssel kapcsolatban.

Mi nagyon jól tudjuk, — mondotta, — hogy Magyarország függetlenül államformájától nem mellőzhető a Duna völgyében levő nemzetek családjában és mi valamennyien megvagyunk győződve arról, hogy

Magyarország nélkül vagy ellens nem történhetik semmi sem a Duna völgyében

és ma már senkisen gondolhat arra a háboru előtti politikára, amely a kulisszák mögött a népeket egymás ellen uszította. Én és barataim teljesen megvagyunk győződve arról, hogy a magyarok és a délszlávok már a természettől fogva egymásra

— A salgótarjáni munkásságunk az az álláspontja, hogy nem hagyja magát tovább senkitől sem terrorizálni,

de legkevésbé a saját filléreiből befolyt tagjárulékokból eltartott egyénektől. A politikai megnyilvánulást, mint teljesen független kérdést kell kezelni és azért azt, hogy valakinek más-más a politikai felfogása, nem lehet a gazdasági egyesületeken megbotosulni és ezáltal a munkásság gazdasági érdekeitségeit állandóan veszélyeztetni.

A munkások kiáltványa leszögezi, hogy a szociáldemokrata vezérek teljesen

elhanyagolták a munkásság gazdasági érdekeit.

Végül pedig a végrehajtóbizottság felhívja a salgótarjáni bányaművek munkástár adalmát, hogy lépjen be a szociáldemokrata párttól független, önálló gazdasági szervezetbe.

vannak utalva. Mi lehetünk néprajzilag horvát, politikailag jugoszláv, gazdaságilag azonban ép úgy magyar, mint horvát, vagy jugoszláv. Ma már nincsen komoly szerb politikus még az ó-radikálisok között sem, aki a fentebbieket alá nem írta.

Mi elismerjük, hogy

Magyarországnak joga van a tengerhez való hozzáférésre és mi hajlandók is vagyunk, neki szabad kikötőt biztosítani

egyik adriai kikötőnkben. Ez nemcsak az én megálláspontom, hanem minden felelősséget érző jugoszláv politikus is ezen az állásponton áll.

A továbbiakban Radics az olasz hegemon törekvések ellen nyilatkozott. Majd arra a kérdésre, hogy a

magyar-jugoszláv közeledésnek nem lesz-e visszahatása a szövetségeseknél, *Radics* a következőket mondta: Valószínűleg a cseheknek, azt hiszem azonban, hogy a csehek sem akarnak a természet törvényei ellenére politikát csinálni. Ha ma nekünk felajánlanának egy millió ma-

gyart, késsel lábbal tiltakoznék ellene. Ha a csehekben van megfontolás, akkor a magyar határterületeket a leggyorsabban visszaadják Magyarországnak, mert a dunai határ abszurd és tartatlan.

Románia elismeri Szovjetországot

Bukarest, szept. 17. Az olasz lapok szerint Románia és Oroszország között a legrövidebb időn belül megtörténik a formális összeköttetés felvétele és pedig a következő feltételek alapján: 1. Románia de jure elismeri Oroszországot. 2. Oroszország tíz év alatt visszafizeti Romániának a háborúban Moszkvába szállított oláh kincsek értékét. 3. Bessarabia végleges rendszérének kérdését tízre elhalasztják.

Kétségtelen, hogy az olasz-oláh szerződés folytán Olaszország nagymértékben megerősítette balkáni pozícióját

és a szerződésnek tulajdonképeni vesztese a francia köztársaság. Hír szerint az olasz petróleumvállalatok koncessziót kapnak Romániában, viszont Olaszország újabb valuta-kölcsönrel járul hozzá Románia szanálásához.

A spanyolok újabb veresége Marokkóban

A riff-kabilok nagy sikerei

A *Temps* jelentése szerint a marokkói spanyol csapatok a régi front legnagyobb részén

megint harcban állanak a riff-kabilokkal.

Es a harc, amint a francia félhivatalos külpolitikai organum írja, szinte mindenfelé a spanyolok hátrányra fejlődik. *Scapaz* spanyol őrnagy csapatait a riff fölkelek teljesen körülszárták és fölmentésükre egyelőre nincs remény.

Sesuan városát is annyira szoron-

gatják a riff csapatok, hogy a spanyolok

kénytelenek lesznek rövidesen kiüríteni.

A francia sajtóorganum nem teszi hozzá, hogy a riff hadsereg megerősödését főleg annak köszöni, hogy francia oldalról semmi akadályt nem gördítenek működése elé, mert ezáltal a francia földközi tengeri politikával az utóbbi időben szembekezdülő spanyol kormány akarnak baráti lelkét adni.

Több napig tart a frankper kurlai tárgyalása

Budapest, szeptember 17. A frankperben — mint már jelentettük — a kuria október 5 én délelőtt 10 órára tüste ki a semmiségi panaszok főtárgyalását.

Értesülésünk szerint a vádhatóságot a kurlai főtárgyaláson *Vargha Ferenc* koronabíró személyesen fogja képviselni. A legfelsőbb bíróság előtti megtartandó tárgyalásra nem idézi meg a vádlottakat, mert a perrendtartás értelmében a kuria előtti tárgyaláson a vádlottaknak már semmi szerepük sincsen és ha

részt akarnak venni a főtárgyaláson, akkor

csak mint hallgatók lehetnek jelen.

Itt már semmiféle kihallgatás nem történik, csak első bíróságokon megtartott főtárgyalások iratait olvassák fel, illetve ismertetik azokat és ennek befejezése után nyomban a perbeszédre kerül a sor. Tekintettel a peranyag nagy halmazára, a kuria előtti főtárgyalás két-három napig fog tartani.

Olaszország és Románia barátság-szerződést kötöttek

Róma, szept. 17. Az olasz-oláh együttműködésre vonatkozó barátság-szerződés a következőket tartalmazza:

A két uralkodó azoknak az alapelveknek szellemében, amelyeket a locarnoi szerződés megállapít, meg egyezik abban, hogy:

1. Egymásnak kölcsönös támogatást nyújt és egymás számára szelvényes együttműködést biztosít abból a célból, hogy a nemzetközi rendet fenntartsák, valamint, hogy

biztosítsák az általuk aláírt szerződésekben előírt kötelezettségek teljesítését tartását és végrehajtását. 2. Nemzetközi bonyodalom esetében a szerződő felek egyetértéssel abban, hogyha közös érdekeik veszélyben forognak, egymással megbeszéljék azokat a rendszabályokat, amelyeket érdekeik védelmére együttesen foganatosítanak. 3. Abban az esetben, ha a szerződő felek egyikeinek biztonsága, vagy érdekei veszélybe kerülnek, kívülről jövő erőszakos betörés következtében a másik fél kötelezi magát, hogy

jóakaró közreműködéssel politikai diplomáciai támogatásban részesíti

öt abból a célból, hogy hozzájáruljon a fenyegetések külső okának megszüntetéséhez. 4. A szerződő felek kötelezik magukat, hogy döntőbíráskodás elé bocsátják azokat a kérdéseket, amelyek őket megoszthatják és amelyeket nem tudnak megoldani rendes diplomáciai eljárással. 5. A szerződés tartama 5 év.

Lappangó kommunista, aki álnév alatt bigámiában élt

Budapest, szept. 17. Különös ügyre vetett fényt ma a rendőrségi nyomozás. *Gyurkits József* asztalos a kommun alatt direktoriumi tag volt és mint ilyen a kommun bukása után le is tartóztatták, majd rendőri felügyelet alatt állott. Az asztalos ugylátszik szabadulni akart a rendőri felügyeletből, mert nyomtalanul ellent és hollétéről feleségét sem tudatta.

Most astán hosszabb idő múltán az egyik barátja elhozta az alhagyott

feleségnek *Gyurkits* ruháit anszal, hogy az ura meghalt a Bókusban. Az asszony erre a halál körülményei felől érdeklődött a kórházban. Kiderült, hogy *Gyurkits Pózsr Ferenc* álnév alatt élt és így is halt meg.

Pózsr Ferenc néven másodszer is megnősült

és ezzel kettős házasság véttségét követte el. A rendőrség a tényállást tisztázta és *Gyurkits* halálát az anyakönyvben is keresztül vesették.

Együtt reggeliznek Stresemann és Briand

A két külügyminiszter megegyezése

Genf, szeptember 17. Dr. *Stresemann* és *Briand* külügyminiszter közötti mai tanácskozásról este 7 órakor az alábbi közösen megkövetelt hivatalos kommunikét adták ki:

Dr. *Stresemann* német birodalmi külügyminiszter és *Briand* francia külügyminiszter ma *Thoiryben* együtt reggeliztek és több óras tanácskozást folytattak, amely a legszélyesebb modorban folyt le.

A tanácskozás folyamán megbeszéltek a két országot érdeklő valamennyi kérdést és közösen keresték

azokat a legalkalmasabb eszközöket, amelyekkel a kérdések megoldása a német és francia érdekek alapján a két miniszter által aláírt megegyezések szellemében biztosíthatók. A két miniszter a kérdések megoldására nézve

Összhangba hozta felfogását

és mindenik fenntartotta magának, hogy kormányának jelentést tesz. Ha felfogásukat a két kormány jóváhagyja, akkor folytatják a közös munkalatakat, hogy elérjék az óhajtott eredményt.

Hivatalos nyilatkozat az Ádám-Auspitz-ügyben

Budapest, szeptember 17. A sajtó-főnökség ma a következő hivatalos közleményt adta ki: A budapesti egyetem orvosi karának 18 tagu küldöttsége jelent meg ma délelőtt a kultuszminiszter előtt. A küldöttség a miniszternek *lojális hangon szerkesztett memorandumot nyújtott át, amelyben*

tiltakozott Ádám professzor kinevezése ellen,

amiben a maga részéről az autonómia sérelmét látja.

A miniszter válaszában rámutatott arra, hogy nálunk az egyetemi autonómia nem törvényen, hanem régi gyakorlaton alapszik és a precedens akták egész sorát tárta a küldöttség elé, amelyek szerint a katedrrok egész sorát létesítették karok meg-

hallgatása nélkül, sőt egyenesen akaratuk ellenére. A miniszter rámutatott arra is, hogy a budapesti egyetem Ádám professzort magántanárként habilitálta és ezzel tudományos felkészültségét honorálta, a debreceni egyetem pedig a sebészeti rendes tanárává óhajtotta megnyerni (?) A kölcsönös felvilágosítás után olyan hangulat fejlődött ki, amely teljesen biztosítja az ügynek normális modorban való továbbkezelését.

Hedr professzor nyilatkozatából teljes megerősítést nyert a kultuszminiszter által intervjuban is kifejezett az a meggyőződés, hogy a professor az ifjúságnak valamelyes akcióba való bevonására vonatkozóan saájába adott nyilatkozatát nem tette meg.

Ahol a parlamentarizmus 1000 éves jubileumára készülődnek

Island népe nagy ünnepekkel üli meg az Alting ezer éves működését

Kopenhága, szeptember 17. Az islandi népképviselő, az *Alting* 1930 ban éri meg működése 1000 ik esztendőjét s már ma nagyban folynak az előkészületek a nevezetes évforduló méltó megünneplésére.

A Kr. u. 930 ik esztendő nyarán hívták össze először a messze észak e szigetének szabad férfi it a *Tingvalla* síkságra, hogy törvényhozó testületüket megalakítsák s

ezzer esztendőn keresztül *schassem* szakadt meg a világ ez első parlamentjének tevékenysége.

A tulajdonképeni nemzeti ünnepe a sziget fővárosában, *Reykjavik*-ban lesz, teütpontjukat pedig a *Tingvalla* napokon fogják elérni. Megát ezt a síkságot ebből az alkalomból köz-talajdonba veszik s emlékművet emel-

nek rajta. Többek között rekonstruálni fognak néhány ősi törzsfőnöki házat is, hogy az idegeneknek a régi islandi élet képét nyujtsák. Az islandi történetírók az elmúlt 1000 esztendő parlamentarizmusának megírására kaptak megbízást s ez a mű több világnyelven is meg fog jelenni. A jubileumi évben fogják megnyitni az első islandi nemzeti színház épületét is. Nagyon érdekesnek ígérkező északi mezőgazdasági és halászati kiállítás is terveznek s bizonyosnak látszik, hogy ez az ünnepi esztendő sok idegent fog vonzani erre a különös szigetre, hol a viking királyok utódjai halászkoká lettek s hol a nap hónapokon keresztül nem nyugszik le, máskor pedig soha sincs vége az éjszakának.

Temetkezési vállalkozók figyelmébe!

Saját érdekében kérjen fakoporsó, érckoporsó és koporsódísz drágéjyeket a

VICTORIA

BUTOR ÉS FAÁRUGYÁR R.-T.-től
Budapest, X. Korponal-utca 19.

Egy heti fogház rágalmazásért

(A Hajdúföld tudósítójától.) Dobó Imre hajdúbosszorményi földmives kétrendbeli hivatalból felhatalmazásra üldözendő rágalmazás vétsége miatt került tegnap a debreceni törvényszék Serly-tanácsa elé. Dobó ellen az volt a vád, hogy ez év április 22 én azt állította Tóth Imre és Váradi Antal hajdúbosszorményi mezőőrökről, hogy azok a tilosba tévedt juhait befogták és csak 50 ezer korona készpénz és 1 kg. gomolya lefizetése után engedték csak szabadon. A mezőőrök

feljelentést tettek Dobó ellen,

aki a tegnap megtartott törvényszéki főtárgyaláson beismerte, hogy megrágalmazta Tóthot és Váradit. A bíróság büntetésnek mondta ki Dobó Imrét az ellene emelt vádban és enyhítő körülménynek tudva beismert vallomását 7 napi fogházra és 200 ezer korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlott azonban sokalta a büntetést és enyhítésért fellebbezett, az ügyész viszont súlyosbításért jelentett be fellebbezést.

A robogó szekér kerékbetört egy gazdát

Budapest, szeptember 17. Egri jelentés szerint Patal Ignác mező-tárkányi gazda szekérével a határban fekvő tanyájára indult. Eddig még ki nem derített módon leest a robogó szekérről, mégpedig olyan szerencsétlenül, hogy lábai beleakadtak a hátsó kerékbe. A lovak így vonszolták egészen hazáig a szerencsétlen embert, aki a borzalmas uton teljesen összeroncsolódott. Holtan szedték ki összeroncsolt testét a kerekek közül.

Dr Láng Sándor a szoboszlói szanatórium ügyéről

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nem régebben hírt adtunk már arról, hogy dr Láng Sándor, a kiváló debreceni orvos Hajdúszoboszlón nagyszabású vizsgyógyintézetet és szanatóriumot akar létesíteni, hogy kihasználja azokat a természeti kincseket, melyek a hőforrás vizében rejlenek. A szanatórium ügyében most kérdést intéztünk megához dr Láng Sándorhoz is, aki erről a következőket volt szíves mondani:

A Hajdúszoboszlón létesíteni javasolt szanatórium s vizsgyógyintézet ügye még nem jutott odáig, hogy végleges tervekről vagy pláne költségvetésről beszélhetnénk. Hisz még érdemlegesen nem is tárgyaltam az ottani vezetőkörökkel. Még nagyon is a kezdet legkezdetén vagyunk. Tény az, hogy én is rámutattam a hajdúszoboszlói meleg forrás várható gyógyhatására s az ott eszközözendő orvosi teendőkre s arra, hogy

remény van egy szanatórium s vizsgyógyintézet létesítése előlából pénzügyi érdekeltséget összehozhatni.

De még a megvalósulásig nagy ut visz annál is inkább, mivel a mai gazdasági helyzet nem alkalmas egy magán egészségügyi intézmény gyors megvalósítására és nagyon is meggondolandó akkor, mikor az adóalanyokat elsöprő állami adóztatás mindenkit nem a fel-, de a "léptetés" felé kényszerít.

Fantasztikus hír a spanyol király lemondásáról

Bécs, szeptember 17. A Wiener Allgemeine Zeitung párisi jelentése szerint, amikor Alfonz spanyol király tegnap éjjel autón Madridból San-Sebastianba ment, autóját utközben

katonatisztek feltartóztatták.

A katonatisztek, akik ellen Primo de Rivera a tüzértisztek lázadásával kapcsolatosan eljárást indított, csak azzal a feltétellel bocsátották szabadon a királyt, ha megígéri nekik,

hogy megszünteti az ellenük folytatott hadbírósi eljárást.

Amikor a király ma délben közölte az incidenst Primo de Riverával, a diktátor kijelentette, hogy ezek után nem marad más hátra, minthogy

a király azonnal mondjon le és adja át uralmát a királynénak.

A különösen tetsző hírt a spanyol kormány ezideig még nem cáfolta meg.

Budapesten elfogták az Abdulla-cigaretta hamisítót Százezer angol-cigaretta hamisított egy bünszövetkezet

(A Hajdúföld tudósítójától.) A budapesti pénzügyigazgatóság régóta folyó nagyarányú cigarettahamisítást leplezett le. Ügyörökök hónapok óta elárastották a fővárost a londoni Abdulla-cigarettagyár általólagos gyártmányaival. Hónapok múltán csak az utóbbi időben vették észre, hogy az

utcában, a másik a Z'chy Jenő-utcában volt. A hamis cigarettákat Braun Géza és Block József ügyörök értékesítették.

Közben a londoni Abdulla-gyár is tudomást szerzett a hamisításról és

csalás elmen feljelentette a hamisítót,

akiket le is tartóztattak.

A letartóztatottak 32 ezer darab hamiscigaretta gyártásáról tettek vallomást, a nyomozás megállapításai szerint azonban 100 ezernél is több Abdulla cigarettát hoztak forgalomba.

Debrecen város a pénzügyminiszterhez fordul a sérelmes jövedelemadó kivetése miatt

Huszöt-harminc százalékkal több adót vetettek ki, mint a múlt évben — Panaszok a gazdasági bizottság ülésén

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város gazdasági bizottsága Zöld József tanácsnok elnöke alatt pénteken délelőtti ülést tartott a városházán, ahol a bizottság tagjai nagy számban jelentek meg. Az ülésen több fontos kérdés került szóba. Így többek között Zöld József tanácsnok jelentést tett a fakompetencia kiadásáról. A kompetencia fakitermelését már megkezdtek és valószínűleg pontos határidőre letudják szállítani az egész mennyiséget.

A jelentéshez Polgáry József szólott hozzá, aki kifogásolta, hogy

a kompetencia fa ára túl magas.

Szerinte többen ki se fogják venni a fát, mert a magas árakat nem akarják megfizetni.

Gyarmathy István azt kérte, hogy a kiváltási terminust hosszabbítsák meg október végéig, mert most van éppen a kukoricatörés ideje és a gazdák úgy sem érnek rá arra, hogy a kompetencia fát elfuvarozzák.

Mayer Jenő tb. főszámvevő kijelentette, hogy a kompetencia fa ára egyáltalán nem magas, mert

csupán a forgalmi ár 43 százaléknak felel meg.

A fa különben is elsőrangú, mert a termelés javul és állandóan emelkedik.

Igen érdekes volt a bizottság vitája

az adókvetési sérelmekről.

Polgáry József ugyanis szóváltette, hogy most kézbesítették a jövedelem- és vagyonadó kivetéséről szóló értesítéseket, melyekből kitétnik, hogy 20-30 százalékkal több jövedelem- és vagyonadót vetettek ki,

mint a múlt évben. Az adókvetésnél tehát nem voltak figyelemmel a rossz termésre. A pénzügyminiszter állandóan azt ígérgeti, hogy csökkenteni az adóterheket s a gyakorlatban ennek éppen az ellenkezőjét látjuk.

Gyarmathy István egyéni adóselelmét hozta példaképpen a bizottság elé. Elmondotta, hogy a múlt évben még ötödik volt a virilisták lajstromában és most egyszerre másodikká avaszt, holott a jövedelme nem szaporodott. Összesen 417 milliót fizet évenként különböző adók címén. Szerinte az egész adóbevétel komédia, mert

ha több jövedelmet vall be az ember, akkor mindig pontosan aszerint emelik az adót, de ha a jövedelem alább száll s kevesebbet jelent be, az adót nem viszik lejjebb.

Miszly Károly főügyész reflektálva a felszólalásokra, kijelentette, hogy miután a kvetési sérelmek nem elszórtan, hanem általánosságban jelentkeznek, jogosultsága van az erőlyesebb, testületi fellépésnek. Szerinte az volna helyesebb, hogy ha a bizottság tagjai közül valaki önálló indítvány alakjában az októberi közgyűlés elé vinné az ügyet.

Igy megfelelő sulya lesz a megmozdulásnak és

Debrecen törvényhatósága az indítványi magáévé téve, fel fog írni a pénzügyminiszterhez, kérve a lehetetlen állapotok megszüntetését.

A főügyész kijelentette, hogy a kereskedők, iparosok körében is sok a panasz amiatt, hogy a jövedelem-

és vagyonadót helytelenül vetették ki. Ő maga is tapasztalta ezt a lehetetlen állapotot, amennyiben a hivatalos jövedelem naplója összegének éppen háromszorosát vették alapul az adókvetésnél.

Zöld József a bizottság elnöke ajánlotta még, hogy hasonló állásfoglalás céljából

az érdekképviseleteket, az Ipar-kamarát és a Mezőgazdasági Kamarát is megkeressék.

hogy a tiltakozásnak annál nagyobb fogantja legyen.

A bizottság az előterjesztéseket egyhangulag elfogadta.

Legazemberezte az adóhivatal főnökét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Sipos János és Katona Imre hajdúbosszorményi végrehajtók ez év március 2 án megjelentek Fehérvári Imre ottani cipész-mesternél s miután adóhátralékát nem fizette meg, végrehajtást akartak nála eszközölni. Fehérváryt a nem várt meglepetés módfelett felháborította és dühösen kijelentette, hogy gazemberség, amit vele csinálnak. Majd amikor a végrehajtók csitítani kezdték, hogy ők nem tehetnek a végrehajtás miatt, Fehérvári még dühösebb hangon jelentette ki, hogy tudja ő, hogy Hibán az oka az egésznek, az a gazember csinálja az egész dolgot. Hibán az adóhivatal főnöke, akivel a végrehajtók közölték Fehérvári kijelentéseit,

a cipész-mester ellen feljelentést tett.

A debreceni törvényszék Serly-tanácsa tegnap vonta a magáról megfeledezett Fehérvárit hivatalból felhatalmazásra üldözendő becsületsértés vétsége miatt felelősségre. A vádlott tagadni próbált a főtárgyaláson, a tanuvallomásokkal azonban a bíróság megállapította bűnösségét és 550 ezer korona pénabírságra ítélte. Az ítéletben úgy az ügyész, mint az elítelt megnyugodtak s így az jogerőre emelkedett.

Országos takarmánytermesztési kiállítás Debrecenben

(A hajdúföld tudósítójától.) A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara október 2 tól 5 ig rendezt meg Debrecenben országos legelőtervezési és takarmánytermesztési kiállítást, amelyre most meghívta Debrecen város polgármesterét és tanácsát. A kiállítást október 2-án délelőtti 10 órakor nyitják meg az Arany Bírban. Ugyanezen délután 4 órakor a városházán különböző, rendkívül érdekes és értékes szakelőadások lesznek. Thaisz Lajos minisiteri tanácsos, kísérleti igazgató a rőt, legelőgazdaság multjáról és jövőjéről, Weiser István egyetemi tanár a zöld takarmányfélék savanyításáról, Enesi Dorner Béla gazdasági főigazgató az alföldi legelők hozamának fotozásáról, Jablonszky József kísérleti-ügyi főigazgató a természetes legelők és mesterséges takarmányfélék állati ellenségeiről tart előadást. Október 3 án délelőtti 10 órakor dr Sdvoly Ferenc meteorológiai állomásvezető agrometeorológiai kérdésekről értekezik. Október 5 én délután 6 órakor a vármegyeháza dísztermében tartják meg a Mezőgazdasági Kamara közgyűlést, mely után Freitz Péter főbányatanácsos az alföldi szilveszter legelők megjavításáról fog előadást tartani.

HIREK

1926 szeptember 18. (Szombat)

Prot. Titusz Kath. Kup. sz. J.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Jóslat: Tulnyomóan derült, tartásan száraz és éjjel hűvös idő várható.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-11-ig, délután 4-7-ig.

Városi múzeum 9-12-ig, 2-4-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30.), Nap (Piac-u. 3.), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Felső-u. sark), II. Rákóczy Ferenc (Külső-résztér 1.), Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyás Király (Nyilas-telep).

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 9 órákor prédikál Méri Kálmán, délelőtt 11 órákor dr Révész Imre, délután 3 órákor prédikál Pelesky Sándor

Kistemplom zárva.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órákor prédikál Perpóth Ferenc, délután 3 órákor Magyar Bartalan, délelőtt fél 12 órákor ifj. sápi istentisztelet, prédikál Kovács János.

Árpád-téri templomban d. e. 10 órákor prédikál Pelesky Sándor, délután 3 órákor Módis László.

Isapályi templomban délelőtt 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, délután 3 órákor Nagy Sándor.

Homokherti imaházban délelőtt 10 órákor Módis László.

Bánk-Fanasián Vajda László.
Macsos Mezey Béla.
Hegyes-Elepen Papp Imre.
Pacsn Erdélyi Sándor.
Ondód-Kádár-dűlőn Mezey Béla
Pallagon Kustár Daniel.
Közéregyemen Konrad Zoltán.

Vasárnapi iskola: J.-kai utcai isk. délelőtt fél 9 órákor és 11 órákor, Miklós-utcai isk. délelőtt fél 9 órákor, Kossuth u. isk. délelőtt fél 9 órákor. Diákönizsa intézetben délelőtt fél 9 órákor. D. e. i. t. délelőtt d. e. 9 órákor, Ghyllányi áll. elemi isk. délelőtt 11 órákor, Homokherti iskola délelőtt 11 órákor, Fűvészkerti iskolában délelőtt 11 órákor, Vigkedvő Mihály-utcai isk. délelőtt fél 9 órákor, Városi szegényházban délelőtt fél 9 órákor, Leány-u. isk. 9 órákor, Pacsirta-utcai iskolában délelőtt 9 órákor, Csapókeleti isk. délelőtt 9 órákor, Eötvös utcai isk. délelőtt 9 órákor, Vagonyvári áll. iskolában délelőtt 9 órákor, Széchenyi-utca 4. sz. alatt délelőtt 9 órákor, Salótrom kazernyában délelőtt 9 órákor.

A római katolikus templomban

Szokott vasárnapi szent miserend. Délelőtt fél 10 órákor nagymissa, utána szentbeszéd mond dr Lakatos Sándor. Utolsó mise fél 1 órákor. Délután fél 4 órákor szentmisze és litánia. A szentbeszédet Fojér Imre mondja.

A görögkatholikus róm. kath. templomban

Röggel 7 órákor reggeli istentisztelet, 9 órákor a róm. kath. és gör. kath. katonák rózsára szentmisze és szentbeszéd. 10 órákor nagymissa, utána prédikál Papp Gyula szentmiszei tanácsos. Délután litánia és Rózsafüzét ajtatosság.

Az ág. evangélikus templomban

az istentiszteletet f. hó 19-én, vasárnap délelőtt 10 órákor Farkas György lelkész végzi. 11 órákor közgyűlés.

A Szent Anna-mező építkezés

gyűlés. Tegnap számunkban hírt adtunk már a városi tanács tanács állásfoglalásáról a Szent Anna-utcai építkezés asztalos munkáinak ügyében. Híradásunkkal kapcsolatban Balla Gerő dr annak a közlésére kérte fel a Hajdúfidet, hogy ő a munkákat nem adta a vállalatba, csupán megosztotta a Dunaharaszti faipari rt.-vel, mert önhibáján kívül másként nem tudta volna betartani a szállítási határidőt. Közömbös is a Dunaharaszti rt. rekompenzációképpen a fűvészkert-utcai építkezésnek fél órábított bizonyos munkákat, illetőleg olyan munkákat adott át neki, melyeket a versenytárgyalásokon a Dunaharaszti kapott meg.

5000 darab Filckalap kerül e héten eladásra minden színben, 110 ezer a Kalapüzemben Piac-u. 9. (6)

Nem akart több katonát látni

(A Hajdúföld tudósítójától.) Társadalmi rend felforgatására irányuló vétség miatt került Tószegi Imre miskolci szőlőcserész a debreceni törvényszéken a vádlottak padjára. Tószegi 1925 november 15-én néhány barátjával betért az egyik kocsmába, ahol meglehetősen számmal voltak katonák is. Éjjel felé járt az idő, amikor a csősz már meglehetősen ittas állapotban volt és garázdálkodni kezdett a kocsmában. A szomszéd asztalnál ülő katonák eleinte szó nélkül tűrték Tószegi garázdálkodását, később azonban, amikor már a poharakat is zuzni kezdte és a szilánkok az asztalukhoz csapódtak, leintették a renitenskedő csőszet. Tószegi nem vette komolyan a csendre intést, hanem a következő szavakkal fordult a katonák felé:

Minek szolgáltok azért a kevés pénzért, ne legyetek katonák, hagyjátok ott a hadserőget!

Ezt azonban már a kocsmáros is megelégedte és azonnal rendőrt hívott, aki bekísérte az ittas állapotban lévő csőszet. A törvényszék Serly-tanácsa a tegnapi megtartott törvényszéki tárgyaláson a tanuvallomások alapján a vádat bizonyítottan vette és a vádlottat bűnösnek mondva ki, 8 napi fogságra és 50 ezer korona pénzbüntetésre ítélte, az ítélet ellen az érdekelték felebbezést jelentettek be.

"Georgikon"

Egy lap jelent meg a napokban, csöndben, kérülve minden feltűnést, de annál nagyobb feltűnést keltve: a "Georgikon" mezőgazdasági, üzempolitikai és agrárkereskedelmi szaklap. Nem hagyhatjuk szó nélkül, mert minden magyar mezőgazdának ismerni kell.

Ha van magyar mezőgazda, akinek fontos a jövő; akinek fontos a boldogulása, annak magáéva kell tenni azt a programot, amelyet a Georgikon hirdet. Hatalmas kérdéseket vet fel, amelyek egy Széchenyi korába illettek volna. Most is meg kell, hogy fogja az emberek lelkét.

Kossuth Lajos kimerte mondani, mert az ő hite az egekig csapdosott: "Az én nevem óramutató; jelzi az időt, mely jönni fog, melynek jönni kell, ha a magyar nemzet számára még tartottak fel jövőt a végzetek és annak a jövőnek neve: szabad hazá Magyarországnak szabad polgárainak, annak a jövőnek neve: állami függetlenség."

A mi hitünk gyenge, a mi hitünk a föld porába csusszik; így mi csak vágyakozunk és kérjük Istent, hogy a Georgikon óramutató legyen, mutassa azt az időt, amikor boldogan mondhatjuk el: Magyarország nemcsak névleg, hanem tényleg is mezőgazda állam.

Mi a magyar mezőgazda társadalom ma és minek kellene lenni? Ma adóalany, amelyet nemcsak az állam sanyargat, hanem ki van szolgáltatva a többi osztályoknak. Pedig a mezőgazda társadalom az az erő, amely legjobban biztosítja nemzeti önállóságunkat. Olaszország is a mezőgazdaságon építi fel hatalmas modern államát. Mussolini a szót akadály és gáncs dacára is győzelemre viszi a lógóját: az orosz nemzeti lobogót.

De nézzük csak a kérdéseket. A gazda mint üzletember. Hány-

szor engedi el a magyar gazda a maga keservesen szerzett eredményét egy rosszul sikerült üzleten? Hát saját kárunkon sem akarjuk belátni, mennyire szükségünk van kereskedelmi ismeretekre. Ismernünk kell hazánkat és a külföld kereskedelmi szokásait, ismerni kell a piaci viszonyokat és az értékesítési lehetőségeket. Agrárkereskedelmi hirszolgálatot létesítsen az állam, hogy tájékozódva legyünk az egész világ piac mindenkori pontos helyzetéről. Oroszország és Amerika hatalmas mezőgazdasága veszedelmes versenyt jelent a mi kis mezőgazdaságunkra és mi csak úgy tudjuk mezőgazdasági termelésünk feleslegét elhelyezni, ha gyorsabbak vagyunk és a

jól megszervezett hirszolgálat jelentései alapján megfelelő helyen tudjuk a versenyt a magunk javára kihasználni.

Másik égető kérdés a mezőgazda és a tőzsde kérdése. Az idei nyáron már csordulásig állt a pohár. A gabona-tőzsde tisztán kereskedőből álló bizottsága a maga érdekeinek megfelelően járt el a gazdákkal szemben, nagy csapást jelentve az amugy is gyenge erejű mezőgazdákra. — Ennek az orvossága a gazdánál áll. Tessék érdekeltségeket szerezni a tőzsdén és megvédeni a saját érdekeiket.

A jövődő urai vagyunk! Ugy dolgozzunk, hogy az unokák majd itélai fognak. **Kertész Dániel**

A „győztes” államok többet költenek a fegyverkezésre, mint a háboru előtt

A Népszövetség által összehívott előkészítő leszerelési konferencia most folyik. Ebből az alkalomból a Népszövetség érdekes kimutatást állított össze a nyugati államok fegyverkezéséről.

A következő táblázat azt mutatja, hogy az egyes államok mennyit fordítottak a háboru előtti költségvetési és a tavalyi költségvetési esztendőben fegyveres célokra.

A különböző valuták egyenlő értékű aranybázisra vannak átszámítva a könnyebb összehasonlítás kedvéért.

Az állam neve: 1918-14: 1924-25:

Anglia	87 mil.	74 mil. font
India	318 mil.	350 mil. rup a
Japán	191 mil.	227 mil. jen
Olaszország	925 mil.	707 mil. lira
Belgium	88 mil.	126 mil. b. fr.
Spanyolország	390 mil.	426 mil. peseta
E. Államok	257 mil.	399 mil. dollár
Franciaország	1026 mil.	1302 mil. fr. fr.

Igy fest a gyakorlatban a „művelt Nyugat” leszerelése.

Nőrablás 70 kilométeres sebességgel

A fekete autó titka — Sikoly az éjszakában

(A Hajdúföld tudósítójától.) Pár nap óta titokzatos nőrablásról suttognak Pécsen. Hútfőn este 9 órákor ugyanis Pécs főutcáján, a Király-utcán végig egy fekete csukott autó száguldott keresztül. Az autó elegáns maganszűt volt, ablakait a benülő gondosan befűggyönték és így futott titokzatos utján ismeretlen utasaival.

Szemtanuk állítják, hogy amikor a fekete autó elhagyta a Mór-utca sarkát, a gépkocsiból éles női sikoly hasított bele a Király-utca csendjébe és kétségbeesett női hangok dermedteték meg a járókelőket:

— Mentessen meg! Segítség! Segítség!

Mindaz másodpercek alatt történt. Többen a 70 kilométeres sebességgel száguldó autó számát akarták meg-

állapítani, de a vörös jelzőlámpa gyenge fénye már messze imbolygott. Az összeverődött 20-30 főnyi tömeg izgatottan tárgyalta a pillanatok alatt lejátszódott esetet.

A rendőrség is megindította a nyomozást, annál is inkább, mivel Pécsbányatelepről az az értesítés érkezett, hogy hétfőn délelőtt Pécsre jött egy fiatal leány, aki utjáról még a mai napig sem tört hasa hosszátartozóihoz.

Ezzel az eltűnéssel kapcsolatban most már feltételezhető az, hogy

vakmerő nőrablás történt,

amelynek áldozata az eltűnt pécsbányatelepi leány. A nyomozás ebben az irányban meg is indult és lehetséges, hogy rövidesen megoldódik a fekete autó titka.

A városnál nem új állásokat töltenek be, csak az ideiglenesen behelyettesített tisztviselőket véglegesítik

A „külső” pályázók helyzete teljesen reménytelen — A régi tisztviselőket kell előnyben részesíteni

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy Debrecen városánál 116 állást töltenek be október elején. A megjelent pályázati hirdetmény természetesen óriási érdeklődést keltett mindenfelé, de különösen

a B-listára helyezett, állás nélküli tisztviselők körében,

akik valóságos rohamot intéztek az ugynevezett illetékes hely és a városi bizottsági tagok ellen, hogy az állások valamelyikét elnyerhessék. Ennek oka elsősorban abban keresendő, hogy a kibocsátott pályázati hirdetmény bizonyos félreértésekre adott alkalmat.

Valójában ugyanis úgy áll a helyzet, hogy a végleges behelyettesítésre váró állások már 1923 óta be vannak töltve tisztviselői tisztviselőkkel. Új állás, üres állás egyáltalában

nincs, csupán arról van szó, hogy az ideiglenesen behelyettesített tisztviselők választás utján véglegesíteszenek. Igaz ugyan, hogy ezekre az ideiglenes behelyettesítettségű állásokra is pályázhat bárki, aki a követelményeknek megfelel, azonban

nem volna méltányos dolog, hogy új, kipróbálatlan emberekkel cseréljék fel azokat a városi tisztviselőket, akik már 6-8 éve ideiglenes minőségben dolgoznak ezekben az állásokban.

Értesítéseink szerint a hivatalos álláspont is ez a városházán, úgy, hogy „külső” embereknek, új pályázóknak a semminél is kevesebb reményük lehet csak az állások elnyerését illetőleg. Szerencsét próbálni ugyan lehet, de az eredmény nem sok sikerrel bíztat.

Megkezdődött a tanítás a katolikus iskolákban. Tegnap reggel a Szent Anna-utca környéke újra benépesedett a tanulóifjúság ezreivel. Vidám gyermekarcok beláthatatlan sokasága igyekezett az iskolakapuk felé, majd a *Veni sancte* nagy lelki adományából új erőt merítve hozzáfogtak a tanuláshoz. A Szelepcsényi-intézet, mely a kitűnően bevált leány-lyceummal bővült ki, ezennél több növendékkel kezdte meg az iskolai évet. A piarista reálgimnáziumnak 600, a polgári fiúiskolának 200 s a róm. kath. elemiiskoláknak másfélszer növendéke van.

Bádkó-műsor, szeptember 18. Szombat, D. e. 9.30 és 12 Budapest. Hírek, közgazdaság. D. u. 1: Időjárás. 8: Hírek, közgazdaság. 4: Győző Lajos mesél gyermekeknek. 5: Időjárás. 6:15: Az Oporház zenekarából alakult kamarazenekar hangversenye. 1. Verdi: Nebukodonozor, nyitány. 2. Mendelssohn: Két dal szöveg nélkül. 3. Delibes: Silvia, suite. 4. Flotow: Márta, ábránd. 5. Strauss: Tavaszi hangok, keringő. 6:30: Váaly Ilona és Halmi Tibor dalestje. 1. Farkas Imre: „Notás kapitány”-ból. a) A mellényem sárga piké... b) Királyhagón. (Halmi Tibor) 2. „A pesti lány”-ból két dal. (Váaly Ilona) 3. Farkas Imre: „A királyi rózsája”-ból, duett. Gyere Gyuri gyorsan... (Halmi-Váaly) 4. Lehár F.: Három grácia Csaplárosné ne kérdezze. b) Jacobi Viktor: Sybil dal. (Halmi Tibor) 5. Zerkovitz: Árvacskából két dal. (Váaly Ilona) 6. Farkas: „A királyi rózsája” duett. Sárga kendőt vessék a dabam... (Halmi-Váaly) 7:40: Weninger László Vinos előadása: „A tengeri hadijog”. 8:20: Kerpely Béla előadása: „A magyar televé-ébtényésztesről”. 8:45: Vörös Jancsi és zenekarának hangversenye. 10:20: Kamarazene. Külföld: Bécs. (531 és 582.5) D. e. 11 és d. u. 4:15: Hangverseny. 8: A Tauteubayn kamarazenekar népszerű estje. Utána könnyű zene. Berlin (504 és 571.) D. u. 4:30: A rádiózenekar hangversenye. 8: Der Gwissenswurm. 3 felvonásos parasztkomédia. 10:30—12:30: Táncczene. Hamburg (392.5) D. u. 5: Zene. 8: Vig-est. Boroszló (418.) D. u. 4:30: Zene. 6: Sakk. 8:25: Vig-est. 10:30: Táncczene. Lipse (452) D. u. 4:30: Hangverseny. 7:00: Egészségügyi csuevegés. 8: Kamarazene-est. Utána tánczene. Roma (429) D. u. 5:30: Jazzband. 9:25: Hangverseny. Felolvasás. Könnyű zene. Soulose (430.) D. u. 5:45: Közgazdasági előadás. 8:45: Tanácsadó háziasszonyoknak. 9: Hangverseny. London (365) D. u. 5: Zene. 8:40: Előadás. 9: Hangverseny. 11:30: Zene.

Vámközelítésre jogosító engedélyek megszerzése. A vámjog szabályozásáról szóló törvény végrehajtási utasítása értelmében a vámkezelés hivatásszerű közvetítésével csak az foglalkozhatik, aki a Központi Vámigazgatóság engedélyét megkapta. Ugyanez áll az egyes cégtulajdonosokra is, akiknek meghatalmazottat kell bejelenteniük, ha a vámkezelésnél meghatalmazottak útján közreműködni kívánnak. Ezeket az engedélyeket folyó évi szept. hó 15-ig meg kellett volna szerezni, minthogy azonban a szükséges okmányokat az engedély elnyerése iránt az érdekeltek csak igen kis számban és késedelmesen adták be, a régi igazolványok érvényét a központi vámigazgatóság szeptember hó 25-ig meghosszabbította. Felhívja a kamara az érdekelteket, hogy az engedélyek elnyerése iránt kérelmeket sürgősen adják be. Felvilágosítás a kereskedelmi és iparkamara 6. sz. szobájában kapható.

Vilivános versenytárgyalás hulladkanyagra. A debreceni vármegyerületi parancsnokság kb. 1500 kg.-ot kitevő posztó, fehérnemű, bőr, bádóg és szőrme hulladék vételére vilivános versenytárgyalást hirdet, amely szeptember 27-én délelőtt 9 órakor a vármegyerületi parancsnokság gazdasági hivatalában Péterfia-u. 45 sz. u. alatt fog megtartatni. Felhívja a Kamara az érdekelteket a versenytárgyaláson való részvételre.

Olaszul tanulni óhajtok egyetemi könyvtárban jelentkezhetnek. Simonffy-utca 2. C. II. em.

Adomány egy időbeleg leány szanatórium megalapítására. A Hajdúföld szerkesztősége azzal a kérelemmel fordult a jótékony közönséghez, hogy egy szegénysorsu, lizenhatesztendős diáklánynak tegye lehetővé a szanatórium kezelését. A gyógykurához mindössze **egymillió korona** lenne szükséges s így remélik, hogy a kérdéses összeg hamarabb össze fog gyűlni. A mai napon egy magát megnevezni nem akaró, jölelkű adakozó **100,000 koronával** járult a nemes célhoz. Mivel az adományt hálásan nyugtázzuk, egyúttal további adakozásra kérjük a közönséget.

Debrecen sz. kir. város közműve önközi könyvtára újból megnyitott, díjtalanul áll a közönség rendelkezésére. Beiratkozáshoz lakás bejelentő kell. Biztosíték **50000 korona**. A legújabb munkákról póstjegyzék **2000 koronáért** kapható. Nyitva naponta délelőtt 10—1-ig és délután 4—7-ig. (Fűvészker-t. u. 2. I. emelet.)

Evangélikus egyházi közgyűlés lesz szeptember 19-én, vasárnap d. e. 11 órakor. Főtárgyai: a) lelkészségi programja, iskolai ügyek, második félévi egyházi adó megállapítása. Nagyszámú megjelenést kér az előléte.

Nem megy soha máshova! Csaknem féláron vásárolhat papírt, írószert. Meglepi árúkat kirakatainkban. Kulcsár, Kalvin-tér.

Bánügyi eljárások. Ösv. Jeremiás Józsefnek debreceni lakos ellen Lebovics Árminné Hatvan utca 48. szám alatti lakos a rendőrségen feljelentést tett, mert a még husvétkor bizonyonyban átvett ruhaneműk és cipő árával a mai napig sem számolt el. A rendőrség a feljelentés alapján Jeremiásné ellen megindította az eljárást. — **Juga János** kereskedő hitelezési csúszás miatt feljelentést tett egy Dancsi József nevű kályhássegéd ellen a debreceni rendőrségen. Juga előadta panaszában, hogy a kályhássegéd mintegy 500 ezer korona értékű árut vásárolt tőle hitelbe, azt ígérve, hogy azt még a nyár elején megfizeti. Fizetés helyett azonban meglepett és most azt sem tudja, hol tartózkodik. Az eljárás megindult. — **Balogh Miklós** nevű sertéskereskedő **Halmavánszky József** nyírbaroti lakosnak a debreceni sertésrészletről egy sertést adott el és arra 500 ezer korona előleget vett fel. Megállapodás szerint Balognak akkor kellett volna a sertést szállítania, amikor arról a vevő levélben értesíti. Halmavánszky hazakeresése után el is küldte Balognak a levelet, amelyben tudatta, hogy mitör küldheti a sertést. A levélnek azonban nem lett fogantatja, mire a becsapott ember szikasztás miatt feljelentést tett a kereskedő ellen.

Tanítványokat, középiskolai tanulókat vállal magántanításra menekült tanár, a debreceni piarista gimnázium volt növendéke. Szíves jelentkezést a kiadóhivatalba kérek.

Hirdessen a Hajdúföldben.

Tűzközpont, kirakatok tűzköze, autók csiszolt üvegezése Sipkóvits, Sziv-utca 5—15. Telefon 3—56.

Total tűzoltókészülék minden tüzet olt, üzembiztos, vízkármentes. Vezérképviselet: Batosy és Köhler Piac-utca 40.

Az Új Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárúsnál.

Megeltek egy csomag Balkán-dohányt, hogy meghaljanak. Budapesti jelentik: Drechsler József 84 éves gépkocsivesető, aki a Munkácsy-utca 9. szám alatt lakik, ma a VI. kerületi kapitányságon egy üvegdarabbal öngyilkossági szándékkal elvágta a csuklóján az ereket. — Drechsler Józsefet a VI. kerületi kapitányságról a toloncházba akarták vinni, ugyanide akarták vinni Tannhoffer Emil 38 éves vasasatergályost is, aki a Kisútváros-utca 1. szám alatt lakik. Ugy Drechsler József, mint Tannhoffer Emil még **egy csomag Balkán-dohányt is megeltek öngyilkossági szándékból.** A furcsa méreggel kísérletező öngyilkosokat a rabkórházba szállították.

SZÍNHÁZ

A Csoko al-színház műsora: Szombat, szept. 18: Darázs-fészek, vigjáték C) bérlet. Vasárnap, szept. 19: 19-én délután 3 fél órakor Muzikus Ferkó operette. Öcső helyárok — Este 8 órakor bérletszűnet. Darázs-fészek. Vigjáték. Rendes helyárok. Hétfő, szept. 20-án A) bérlet: A cigánybáró Operette. Halmos János a budapesti Városi színház tenoristájának fellépésével. Kedd, szept. 21-én B) bérlet: Hoffmann mesé. Opera. Halmos János a budapesti Városi színház tenoristájának fellépésével. Szerda, szept. 22-én C) bérlet. Az ördög cimborája. Dráma. Csütörtök, szept. 23-án D) bérlet: Darázs-fészek. Vigjáték. Péntek, szept. 24-én A) bérlet: Darázs-fészek. Vigjáték.

Mozgószínházak közteményei: Szombat, Vasárnap

Vígjáték Világfilm! „Jákob fiai”. Modern regény egy kitűnős világból 9 felvonásban. A főszerepet Rudolf Schildkraut a legnagyobb Reinhart színész játssza, akinek Shylock alakítása világhíres. Klasszikus művészi játékba biztosítja a film sikerét, amihez nagyban hozzájárul a téma meghatározó ereje. A budapesti 4. első mozgóban utólráhatatlan sikert ért el a műsor. Kísérő: „Romeo a mellényzsebben”. Burleszk.

Uranus Viget! Két sláger egy előadásban, még pedig: I. „Agglegények éjszakája” 7 felvonásban. Priscilla Dean szereplése a folytonos derű mellett erős művészi értéket ad a műben. A művet a nagy sikerrel megvalósult gazdag filmnek. II. „Hét évig nem lesz szerencsém”. Burleszk 6 felvonásban az oly korán elhunyt világhírű filmkomikus, Max Linderrel a vezető szerepben.

Apollo Henny Porten a közkezdelt film-sztár művészeinek javát adja „Eliszabadult a feleségem” 8 felvonásos vigjátékban. A pénznek hódító hatásait illusztrálja a műsor, amely leleményes és mulattató jelenetek szakadatlan láncolata. — Kísérő: „M. A. R. H. A.” burleszk.

Jönnek Tom Mix szel: „Hilakalepce”, „A gyémánt rejtély”, „Miss Charleston”, „A fekete szemű kázmó”, „Rasua” és „Az ártatlanság szobra”.

Meteor-mozgó Vasárnap „Egy harcos, aki győz”. Tom G. Beonnal a főszerepben és a „Gyönyörűség”. Főszereplők Harry Liedtke és Eszterházy Ágnes grófnő. Előadások 3 órával.

Vasárnap vaskonyhák és kályhák, kötelárak legolcsóbban beszerezhetők: **Hiteleszövetkezet, Csapó-utca 15**

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0.0072 50

Zürichi zariai: Budapest 0.0072.50 Berlin 123.20, New York 517.50, London 2512 —, Paris 14.60, Milánó 18.70, Prága 15.32, Beograd 9.15, Szofia 3.75, Bakara: 2.65, Varsó 58. —, Bécs 73. —, Hollandia 207.40, Brüsszel 14.20.

Hivatalos devizafolyamok: Angol font 345.725—347.725 belga frank 1925—2005, cseh korona 2110—2120, dán korona 18.940—19.000, dinar 1255.—1265. dollár 71000—71300, francia frank 2020—2100, hollandi forint 28665—28705, lengyel zloty 7825—8125, lea 862—374, leva 515—522, lira 2675—2656, nemet marka 16.975—17.085, osztrák schilling 10044—10084, norvég korona 15.625—15.675, svájci frank 13.795—13.845, svéd korona 19.070—19.130.

A nemesfém piacon az üzleti tevékenység jelentéktelen. A magánforgalomban az ezüst egykoronost 5000, a kétkoronost 11000, a korintost 14000, az ötkoronost 28500 koronával jegyezték. Az ékszer-tőzsdén a szinarany grammjéért 47.700—47.800, a 20 koronás aranyért 291.000 koronát fizettek.

Gabonátőzsde

A készárnyakon a buza iránt sokkal élenkebb érdeklődés volt tapasztalható, mint az elmúlt napokban. Az irányzat itt is megszilárdult. A 77 kg.-os liszavidéki búzát 360 000 koronával jegyezték. **A rozspiacon** arra a hírre, hogy a szomszédos országok paccin, különösen Belső-Borsod élénk érdeklődés tapasztalható a magyar rozsa iránt, az árjavulás folytatódott és a rozsa métermérszája 250—252.500 koronával jegyezték budapesti paritásában. **A liszt- és órtemény piacon** a forgalom minimális. A gabonamenteknek az utóbbi napokban történt árjavulásával kapcsolatosan a lisztárak újabb szabályozására számítanak.

A termények piacán az üzleti tevékenység minimális és csak elvétve van érdeklődés egyes termények iránt, anélkül azonban, hogy költésre kerülne a sor. Az irányzat továbbra is tartott. A zabot 205—210 000, a takarmányárpat 210—215.000, a tengerit 280 000 koronával jegyzik névlegesen. **A magpiacon** csak a bab iránt mutatkozik némi érdeklődés és kisebb tételreket kg.-ként 2100 koronás áron kínálnak.

Allatvásár.

A marhavásáron az irányzat lanya volt. Gyengébb minőségűek ára 500 koronával olcsóbbodott kg.-ként. Árak: bika jobb 11.5—14.5, kivételesen 15, sianyabb 8.5—11, ökör magyar, hizott, jobb 12—13.5, közepes 8.5—11.5, alárendelt minőség 6.5—8, tarka hizott, jobb 12.5—15.5, kivételesen 16.25, közepes 8.5—12, alárendelt minőség 6.5—8, tehén magya 7—12.5, tarka 6.5—14, kivételesen 14.7, bivaly 5.5—8.5, növendékmarha 5—12, kicsontozni való 3.5—8 ezer korona kg.-ként. A sertésvásáron vonatott volt az irányzat. Árak: zsírirtás őrög la 15.5—15.8, Ha 15—15.25, fiatal nehéz 16.25—26.5, közepes 16.4—16.6, könnyű 15.25—15.5, szelet közepes 16—16.5, süldő 18—21, angol süldő 18—21 ezer korona. A vásáron a következő árakat jegyezték: Nehéz igás kocsi 5—9 millió, könnyű igás kocsi 3.5—7.5 millió, csikó 0.5—2.4 millió, alárendelt minőségű lo 0.3—4 millió korona darabonként.

Művészi sírkövek

kaphatók **Preisner szobrásznál** Rákóczi-utca 18.

Urnak, parasztnak egyformán használ a valódi dr. SZELÉNYI-téle

Talizmán sóborszesz

a legbiztosabb hatásu, legerősebb és legolcsóbb egészségpótló házi szer.

Mindenütt kapható!

Gyártja: Dr. SZELÉNYI ÁRPÁD vegyészem művel Debrecen.

Próbárvég 13.500. Középvég 38.000. Nagyívég 75.000 korona

Lerakatok: Mihalicz Jenő, Bánó Andor, dr. Setankay, Aba, Bardács Dezső, Major Mihály gyógyszerárúsnál.

APROHIRDETESEK

Lakás

Város központjában kertre nyíló tágas szoba bútorral vagy anélkül október 1-től házaspárnak vagy magánosoknak, előtérrel vagy anélkül kiadó. Város-háza trafik, Piac-utca. 49

Két nagy szoba bútorozva, vagy irodának, rendezőnek azonnal kiadó. Ügyvédi iroda Batthyány-utca 14. 960

Különb. járata utcai, szép, tiszta bútorozott szoba kiadó. Török Balint-utca 25. 129

Két utcai szoba előszobával október elsejéig kiadó. Péterfia-utca 35. 133

Egy szoba, konyha lakást keresek. Lelőpét is fizetek. Értekezni vités dr. Sallási iroda, Piac-utca 44. 132

Egy szoba, konyha kiadó azonnal Márk telep, Rigó-utca 21. 130

Budapesti szoba okt. 1-ére kiadó Arany János-utca 42. Goldste n. 139

Két szép nagy szoba, előszoba és mellék-helyiségekkel álló lakás elcsereendő hasonlóval. Cím a kiadóban. 142

Ajánlat

Diákoknak minden iskolához kaphatók Szabó János férfinabornál ref. püspöki palota.

Iskolai író- és rajzszerzőket legelőször vásárolhat Keszthely papírüzletében, Szentanna utca 2. Ócska ruhát vess és elad Havas János! Péterfia 30. 1129

KIRÁLY KÁVÉI

mégis a legjobbak!
Ócsa, kiadós, kiválóan zamatos.

Szállított, inget hófehéren mos, vasal

Washa. Simonffy 55

File- és bárnykalapok nagy választékban olcsón sze ezteők be. Matta Annánál, Csemle-utca 10. 24

Gimnázistákat érettségiig előkészít 20 éves gyakorlati Papp Gusztáv Eötvös-utca 48. 125

Zongoránal tanítok, magyar nótákra is, hazhos is elmegyek. Eötvös-u. 48. 126

Zongoránal ad kívántra zenedében vizsgálta: kezdőket és haladókat, akadémiai módszer szerint tanító zongoratanár. Cím a kiadóban. 8.

Kimegyek helyben házhoz bárkinek, vidékre is, karpitosmunka javítását elvégezni Papp György kárpi os, Kossuth-utca 67. 127

Figyelem! Tankönyvcseré!

Ócska tankönyveit csekély ráfizetés ellenében becserelem felsőbb osztályakra, vagy magas áron megvásárolom. Jó állapottban levő iskolakönyveket féláron adok! Füzetek, táskák, könyvszíjak, íróeszközök, rajzeszközök, festékek, tusok és mindenféle papíráru a legolcsóbban. Iskolakönyvkötés vászonhátal 6000 korona Alföldi kanyv., papír., írószerkeztés (Antiquarium) Debrecen, Piac-utca 75. sz. (Linoleummal szemben) 911

Cukrássza, Kossuth utca 22, szám, más vállalat miatt azonnal átadó. 134

40 év óta fennálló jömeneteli vendéglő jogfolytonossággal, berendezéssel, kuglizóval, fedett és nyitott kerthelyiséggel 2 ivószobával, lakással, 4 éves szerződésel eiköltözés miatt azonnal átadó. Kut-utca 124. 135

Őbor, zamatos házi bor bakator és fajsziókból literenként csak 14000. Kapható mindennap Poroszlav-ut 58. 137

Kereslet

1. kolás tanulóánykát vagy fiut ellátásra elfogad ur. család. Zongora van. Miklós-utca 21. 61

Fuvarosokat hcmok és építési anyag szállítására felveszünk. Fejér és Ritter építézek, Simonffy utca 7. 141

Kun József

készítve s és működőruha Debrecen, Széchenyi utca 1. Solingeni konyha és zsebkések állék felelősség mellett kaphatók.

Eladás

Simonfy ut 3. alatt leanderek eladók. 123

Modera beköltözhető családi ház eladó. Cím a kiadóhivatalban. 131

Eladó szép nagy részcsillár 4 égővel 600 ezer korona, nagy inga óra prima szerkezettű 800 ezer korona, gyönyörű Madonna kép széles, aranyozott keretben 600 ezer koronáért. Cím a kiadóhivatalban. 158

Cyánnal

Ditrichstein cég
helyi megbízottja Erdős főmérnök
Simonffy-utca 32. Telefon 4-15.
Ditrichstein Takarítók i. Vállalat.

LAUB LIPÓT elektromosgyár

Budapest, VI. Csengery-u. 47
Elektromos gépek és készülékek
Külön osztály
elektromos gépek javításra

Padlólakkok

legjobb színekben a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók

Stern festéküzletében

Piac-u. 10. Bikával szemben.

'HENA' FOLYTONÉGŐ KÁLYHÁK

legjobb, legolcsóbbak
Bészler és Dávid vaskereskedésében Piac-u. 7. Kossuth-szobor mellett

A könyvpiac szenzációja!

TALMUD

Lussénszky Alfonz kitűnő magyar fordításában. — Függelék: „A Sulchan Aruch”. Az ügyesség által eikobzása után újból engedélyezett szenzáció érdekességű fordítás megvásárolható a „HAJDUFÖLD” könyvosztályában. — Ára 40 000 korona.

TEGDES JÁNOS

Heti 100, vagy havi 400 ezer korona részletfizetésre is készít férfiöltönyt, téli kabátot, női kosztímöt vagy téli kabátot
Péterfia-utca 42

MEGJELENT!

AGYAGFALVI HEGYI ISTVÁN HATALMAS IRREDENTA VERSKOTETE

„A VÉRÉS KARDOT KÖRÜLHORDOZOM”
Kapható a „Hajduföld” könyvosztályában (Piac-utca 59. szám alatt) 40000 koronáért

MEGJELENT!

„COWBOY”

Sesztina Lajos vasnagyszerkedésében
Debrecen, Piac utca 23, Telefon 6.

Részletfizetésre

is csindlok divatos tavaszi gyapjuszövetekből
férfi-, fiu- és gyermek-

öltönyöket,

méret után divatlap szerint választott fazonra ugyanoly árban, mint amennyiért készen azt bárhol beszerezhetné. Tessék próbarendelést csindltni. Raktáron tartunk kész tavaszi felöltöket, gummiköpenyeket dus választékban!

TEGDES KÁROLY URODA

Csapó-utca 8. sz.

Kényelmes, új, üzembiztos a FORTUNA

BÉRAUTÓ VALLALAT személyszállító kocsija.
Bérfuvar vállal helyben és vidéken.
Megrendelhető Csapó-u. 10 sz. alatt.

FIGYELEM!

FARKAS KÁLMÁN

szakképzett orgona-, songora- és harmoniumkészítő berendezett műhelyt nyitott
Piac-utca 30. sz.
alatt, ahol elfogad orgonák, songorák és harmoniumok új készítését és szakasert javítását és songorák hangolását.

Forgács urifodrász

Arany János-utca 2.

A debreceniek találkozóhelye Budapest elsőrendű, modern családi szállója az SZÁLLODA

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ.
Mérésre váró árak, figyelmes kiszolgálás központi fűtés, lift, meleg vízszolgáltatás, modern és kényelmet nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

STEINER JÓZSEF

városi ingatlanforgalmi iroda
Piac-utca 19. Telefon 624

Sóstabertben, Poroszlav-uton gyönyörű szőlő eserepes villával — 2 szoba, konyha, terrasz — új lakással, gyümölcsösökkel, istállóval, villany, jóvizű kert — 130 millió.

Sóstabert, Andrassy-ut el-jön 627 négy-szobás szőlő kis épülettel 45 millióért és ugyanott 430 négysszobás szőlő épülettel 18 millióért eladó

Krazebet-uton cse opa- ház 3 szobás lakással és nagy műhellyel ipari üzemenek is alkalmas, eladó

Több ház a városban beköltözhető lakással eladó 80-125 millióért, nem kertekben

Rendőrségi és Balogh palota között új utca nyílik, ottan 248 négysszobás ház-hely 80 millióért eladó. Kiszárolagosan nálam bonvolítható le

Vagóhid mellett két katasztrális hold szőlő eserepes hásszal — 2 szoba, konyha, istálló, ólak — azonnal átadó 110 millióért.

Köntöskertben 624 négysszobás prima szőlő gyümölcsösökkel, eserepes hásszal — 2 szoba, konyha, ólak — 60 millióért eladó vagy esetleg bárbeadó.

Lakások átadók lelépéssel 1, 2, 3 és 4 szobás. Akinek eladó lakása van, jelentse be nálam. Díjazás csak siker esetén

Nagyrabecsült Hőgyeim és Uraim!

Csak az udvarban!

Cím: Ócsa Maradékvásár Budapest

Alapítva 1895 32 Király-utca 32 Alapítva 1895
Kaphatók szenzációslós ólósó árak mellett alant felsorolt cikkek:

3 méter völe vagy sáncs crepp vagy kék-fóhér minas 22
grenadin — — — — 22
méter delon vagy karton vagy sifon vagy mosott vászon 1 méter duplaszáles női sábo-vot minden színben 29
méter 140 sm. s. elos, kitűnő minőségű, divatos férfiöltöny vagy felöltősövet bonsszávalóval együtt vagy 1 drb virágos vattapaplan paplanlepedővel együtt 278

U. m. 2 mtr hosszú fehérített lepedő dbja 49 duplaszáles crepp de Chine 98, selyemfőnyű clot minden színben 19, hímest női ing vagy nadrág 18, bőrrésű őrülkő 11. angin vagy kanavász vagy kolonyavasson méterje 13 ezer K.
Postai rendeléseket lelkismeretesen teljesítünk!